

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. (Tanítóknak egy évre 8 kor.) Egyes száma ára 24 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:
Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)
Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Háboru után.

Mikor majd elül a harci zaj s kezd minden a békés életviszonyokba átmenni, a papságnak elsőrendű feladatai lesznek valláskülönbség nélkül a nemzetnek erkölcsi, kulturális és gazdasági reorganizációja terén. Ezzel a gondolattal foglalkozott a magyar tudományegyetem Rektor magnifikusa ezidei megnyitójában. Mihályfi rektor részletesen felsorolta feltűnést keltett beszédében a feladatokat, melyek teljesítése által a papság megbecsülhetetlen szolgálatokat tehet a nemzetnek.

De erre a munkára, bármennyire bizonytalan is a jövő, már eleve készülni kell a nemzet munkásainak, úgy a papságnak, mint a rokonhivatású, népvéető világiaknak.

A jövődöre váró feladatok közül elsősorban biztosítani kell mindazoknak az intézményeknek életképességét és továbbfejlődését, melyekért a nép vezetői annyi munkát és áldozatot hoztak. Ez az első és elmulaszthatatlan teendő. A háboruban ugyan szünetel a békés társadalmi munka, de ennek a háboru után nem szabad megbúnlia.

Mi körülöttünk is már fejlődőben volt a valláserkölcsi alapon nyugvó társadalmi élet szervezése. A nép már kezdte meg-

érteni vezetőinek nemes intencióit. Ugy láttuk, mintha szebb napok hajnalpirkadása közeledne. Lehet-e megállanunk feleuton, vagy szabad-e abban hagyni a megkezdett munkát?

Népszövetségi szervezeteink eléggé nem dicsérhető felvilágosító és népvédelmi tevékenységet fejtettek ki. Megkezdették a keresztény nép politikai, társadalmi és gazdasági iskolázását. Tevékenységének eredményeit még a háboru sem tudta megsemmisíteni. Akik nem törődtek a népszövetségi mozgalommal vagy félreértették azt, vagy lekicsinyelték, vagy tán restelkedve vettek róla tudomást, most a háboruban vegyük észre annak valláserkölcsi és nemzetgazdasági fontosságát és a háborus világban is tapasztalt eredményeit.

Ép így nem szabad félbeszakítani azokat az áldozatokat, melyeket az erkölcsi és nemzeti alapon álló sajtó érdekében meghoztunk, mert ennek embereket irányító hatalma még nagyobb. A háboru alatt u. is hozzászokott a legtöbb ember az újságolvasáshoz.

Gondolkodnunk kell az egyesületi és szervezeti életnek a háboru után újból való felélénkítésére is. Vannak elég szép számban ifjusági-, munkás- és legényegyesületeink. Ez utóbbiak ép a veszprémi egyházmegye területén agilis és fáradhatatlan szervezés mellett szépen nekilendültek és az

egész országban első helyen álló felvirágzásnak indultak.

Mi lesz a multban hozott áldozatokkal és kifejtett munkával, ha mindezeket veszendőbe hagyjuk menni? Ezt nem lehet engedni és nem is lehet a fejlődésről való gondoskodást kiséletetni.

Ép azért felhívjuk az egyesületek, népjóléti intézmények vezetőinek figyelmét, hogy találjanak alkalmat arra, hogy a jövő terveit, munkaprogramját már most a háboruban megbeszéljék. Összejöveleken, gyűléseken, találkozásokon, papi koronákon nem lehet ezeket az ügyeket szó nélkül hagyni.

A jövőben óriási munkásság, majdnem emberfeletti tevékenység fog a nép hivatott vezetőinek vállaira helyezkedni. De ez a munka csak akkor lesz eredményes, akkor lesz számbavehető, ha előre megfontolt s tervszerű lesz. Ha nem a tájékozatlanságnak, a hozzá nem értésnek, a kapkodásnak nyoma látszik rajta. Csakis előkészített, tervszerű munka után remélhetünk a jobb jövőben. Így várhatjuk a megújodást és a még fokozottabb nekilendülést.

Mihályfi rektor éles színekkel vázolta a nép vezetőinek teendőit. Vajha mindig napirenden maradnának az általa felvetett gondolatok és a megértés, nekibuzdulás, a hozott fáradság és nemzetmentő munka által valóra válnának. R.

A tenger holdja.

— André Reuze. —

II.

A kapitány lövése után Dickey fölugrott.

— En is eltaláltam a piros sapkását! — kiáltotta s a halottak felé rohant.

Hubbard rákiáltott s a rekedt hang megállította.

— Perkinst ne bánts! Holtteste az enyém. Hagya csak úgy, amint találja!

— Jól van! válaszolt Dickey s tova sietett.

Hubbard nem nyugodott bele a dologba. Fájdalmas sebje dacára is odébb vonszolja magát. Látni akarta, hogy mit csinál ez a szép, szeles tengerész.

Dickey ez alatt eljutott a dráma színhelyéhez. A két szerecsen egymás mellett feküdt. A tengerész sápadt arca vadon burjánzó indigó közül tűnt elő. A főnök feljebb hevert a fűben, még most is fegyverét markolva. Vértelen arcát fekete szakál övezte. Fehér homlokát vércsíkok tarkázták. Nemes, komoly nyugodtságot keményített meg rajta a halál. Nyitott szemeiben kihívó dac mélyjiette a megövegesedett aggodást, bánatos komorságot.

— Egész férfi lehetett ez! ... mormogta Dickey ... s félre fordult, hogy a saját áldozatát személtse. Megtalálta a fák alatt. A bokrokon át-lehédett fehér gyapjubluza. A piros sapka hullámos haj közelében feküdt. Dickey megdöbbenve bámult. Óriási méltatlankodás tört ki belőle önnön-

maga ellen. Egy nő feküdt előtte halottképen. Fialat és gyönyörű. Puskaportól fekete kezeit szíve fölött kulcsolta. Homlokára hajló szőke haja vértől csapzott.

— Nem, nem öltem meg! ... sikoltott fel az öröm az ifjuban.

Látta, hogy ajka szétnyílt s lélekzik. Melléje térdelt. Gyengéden ölébe emelte s véres haját homlokán szétnyitotta. A golyó csak horzsolta a homlokot. Dickey megkönnyebbült. Nemsokára a leányka is feltekintett.

— Meg akartak ölni bennünket, susogta. A „tenger holdja” még sem lesz az önké.

Az ifju azt gondolta, hogy félrebeszéli. Aggódott, hogy súlyosabb sebje is van.

— És Dorrington? kérdezte a leányka. Hol van Dorrington? Meghalt?

Azután a tengerészt hívogatta, aki főnöküknek látszott. Megrázkodott, holtra sápadt, mikor meglátta annak lélektelen nyugalmát.

— Meghalt ... suttogta a kétségbeejtő látványtól szorongó szívvel. S szemeiben könnyező fájdalom zokogott. A könyfátyolon hirtelen fény villant keresztül, a káröröm villanása, melyet ez a kérdés követett:

— Ugy-e Dorrington is meghalt? — Igen ... hiszem, hogy meghalt. Ez volna az igazság! ...

Dickey még kevesebbet értett a beszédből. Azt hitte, hogy a sebesülés okozza a lelki zavart s még jobban vádolta önnönmagát.

— Istenem! ... sóhajtott igaz fájdalommal,

mért nem tudtam, hogy nő az, akire fegyvert fogtam.

— Dorrington tudta, válaszolt a leányka.

— Dorrington? Nem értem, mit akar ön mondani. Azt tudom, hogy meg akartam önt ölni. Nagyon sajog emiatt a szívem. De hiszt azt gondoltam, hogy férkira célozok. Ezt ön sohse bocsájta meg nekem! Csak legalább viz volna, hogy sebét kimoshatnám.

A leányka a völgyben imbolygó kókuszcsoportra mutatott:

— Ott víz van!

Dickey lefutott, vizet hozott. Lemosta a vérző homlokot s piros selyemkendőjével bekötötte. Fölöttük birshez hasonló sárga gyümölcsök csüngtek. Leszakított egyet, hogy védené szomjúságát enyhítse.

— Ön talán elrejté előttem a valóságot, szólt a leányka. Talán Dorrington nem is halt meg. Ugy tetszik, jó szíve van önnek. Igerje meg, hogy kést vagy fegyvert ad nekem. Mert inkább meghalok, semhogy e nyomorult kezébe kerüljek.

Dickey elhalványodott. Mintha a homály oszladoznék s beelátna e rettenetes dolgok szövevényébe.

— Kit nevez ön Dorringtonnak? Egyik el-esett társuk ez?

Most meg a leányka nézett reá csodálkozva.

— Ön nem tudná, hogy kapitányuknak mi a neve?

— De tudom. Hubbard néven ismerjük. Önök

HIVATALOS RÉSZ.

Kanonoki kinevezés. Ő cs. és ap. kir. Felsege folyó évi október hó 6-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a veszprémi székeskáptalanban megüresedett utolsó mester-kanonokságot *Perényi Antal* szentszéki ülnök, Dávid-árvaházi igazgatónak adományozni méltóztatott.

Új veszprémvárosi plébános. *Ádám Iván* apát-kanonok a veszprémvárosi plébánia vezetésétől felmentetvén, Ő Eminenciája veszprémi plébánossá *Perényi Antal* legkegyelmesebben kinevezett kanonokot nevezte ki.

Az aggapok Szent Párolt nevezett intézetének igazgatójává *Ádám Iván* apát-kanonok nevezetett ki.

Püspöki biztos. A sümegi állami reál-iskola katolikus vallás tanulóinak hit- és erkölcs tanítását ellenőrző püspöki biztossá *Kiss Pius* apát, sümegi esperes-plébános nevezetett ki.

Pályázat. A nagyatádi (Somogy.) plébániához tartozó *Örvös-i* róm. kath. iskolához kiegészítő tanerő kerestetik. Díjazása havi 80 korona, lakás és fűtés. Az állás azonnal elfoglalandó. Iskolaszéki elnökök.

Pályázat. *Somogyur* főkegyház róm. kath. iskolaszéke kántortanítói állásra pályázatot hirdet. A főkegyház Balatonlelletől 12 kilométer távolságban, a látrányi plébániához tartozik. Javadalmazása: 2 szobás lakás, melléképületekkel modernül építve. 1/2 hold belső kerttel 7 hold 52 □-öt szántóföld, melyből 2 holdat őszi alá, 2 holdat tavaszi alá a hűköszeg művel. 2 hold rét a hívek által letakarítva. 20 pozsonyi mérő roz és lélekpenz 21 korona. Stólak díjével szerrint. Borjárndóság minden szőlőbirtokostól 3-4 liter. 11 méter hasáb tűzifa. Vallás és tanulmányi alapból 77-93 kor., Ferenc József-alapból 47-50 kor. Kolonics-féle alapból 4-20 kor. Mindezen helyi járulékok az 1913. évi XVI. t.-c. értelmében 506 koronára értékeltetett; a többi államsegély. Választás *november hó 8-án d. e. 10 óra*, utiköltés megtérítése nélkül. A „Gondviselés” című egyházmegyei segélyegyesületbe beletenni köteles. Kérvények a *látrányi* (Somogy.) plébániához intézendők.

Pályázat. A *deveszeri* (Veszpr.) róm. kath. népiskoláján egy rendes tanítói állásra f. hó 28-ig bezárólag pályázat hirdetettik. Törvényes fizetés államsegéllyel. Lakbér 320 kor. A választás *október 29-én d. e.* tartatik meg. Az állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék.*

felre akarták őt vezetni. A kapitány a kalózludó *Dél* titkos társaságához tartozik. S a Vihar...

— A „Vihart” vezetik a kalózek. Az őn Hubbardja Perkins régi hadnagya.

Dickey elámul. Fejét szorongatta, hogy a kergetőző gondolatok szét ne feszítsék. Erőlködött, hogy a derengő világosságban jól tájékozódjék. A dráma rejtelmei bontakoztak.

— Azt akarja őn mondani — szólt szorongva — hogy ez az ember, aki itt halva fekszik nem Perkins s hogy a *Sirály* nem az ő kalózhajója?...

— Sohse láttam Perkinst. Társaim bátor s nemesszívű emberek voltak egytől-egyig. Dorrington fildőzött bennünket. Közel egy hónapja jár nyomunkban, hogy elfogjon s elraboljon tőlünk egy csodálatos gyöngyöt: „a tenger holdját.”

Dickey felkiáltott:

— Most már értem! Ezért tiltotta, hogy megvizsgáljam a halottakat. Most már megmondom, hogy Hubbard csak megsebesült.

— Nem halt meg?

Ez a kiáltás borzalmas ijedséget áruít el. Dickey önkéntelen tárta ki karját védelemre s magához ölelte.

— Amig én élek, őnt semmi baj sem érheti. Mögöttük a bokrok hírtelen szétnyitnak. Hubbard bujt elő, hason fekvé. Vonásait a hasogató fájdalom s a gyűlölet még rutábbá torzította. Kezeit fegyveret emelte. Hangja gunyosan, hidegen vágott feljűk:

Pályázat. A nagybajomi róm. kath. kántortanítói állásra helyettes kerestetik. Fizetése: havi 100 korona, lakás fűtéssel, a kántoriak után megfelelő stólailetek. Pályázhatnak kántorságban jártas okl. nótanítók. Választás *október 29-én d. e.* Kérvények a nagybajomi plébánia-hivatalhoz (Somogy m.) küldendők.

Pályázat. A november 1-re lemondás folytán megüresedett *szomajomi* (Somogy.) róm. kath. osztálytanítói állásra törvényes fizetés mellett pályázat hirdetettik. Határidő *november 4.* Férfitanítók pályázhatnak, kik orgonálni tudnak. Az *iskolaszék.*

Pályázat. A *zalaszentői* róm. kath. iskolaszék, a lemondás folytán megüresedett egyik osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalmazása: községpénztárból. 800 kor. és 20 kor. kertpótlék, a többi államsegély. Természetben lakás az iskola-épületben 2 szoba, konyha, éls- és faskamra. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályt és ismételőket tanítani, a „Gondviselés” című egyházmegyei tanítói segélyalapnak tagja lenni s a gyermekeket templomba kísélni. Pályázati határidő: *1916 október 25.* Nők is pályázhatnak. Az állás november hó 1-en elfoglalandó. Kérvények a *zalaszentői* róm. kath. iskolaszék elnökehez küldendők.

Háromnapos szentségimádás

lesz f. hó 27-én, 28-án és 29-én a székes-egyházban.

Mind a három napon az istentiszteletek sorrendje ez lesz:

D. e. 6 óraker szentségkítélet
szent-misével;

9 óraker ünnepélyes szent-mise;

D. u. 1 óraker szent olvasó és
litánia;

6 óraker szentbeszéd s utána
szentségkítélet.

A szentbeszédet mondják: első napon *Engelhardt* Ferenc tanítónőképzői igazgató, második napon dr. *Luttor* Ferenc theol. tanár és a harmadik napon a kilenc órai mise után *Perényi* Lajos karkáplán, este pedig dr. *Rédey* Gyula nagyprépost.

Gyónni bármikor lehet!

Veszprém, 1916. október hó.

Plébánia Hivatal.

— Ah, kis fiam, mily jó, hogy ide értem. Éppen jókor...

Tűzelt. A golyó Dickey füle mellett suhant el. Fölugrott, akárcsak acélrugók dobták volna s rárohant a sebesültre. Hatalmas ujjai torkára kapcsolódtak. Térdével hörgő mellett feszítette. Máskor még egy állatot sem bántott. Most gyilkos harag unszolta bosszúra becsapásáért. Kalandvágya miatt majdnem gyilkossá tették... Hogy a leánykát megvédjé, nagy ereje még inkább hatványozódott. Ujjai, mint vaskapcsok fojtogatták a rabló torkát. A leányka rákiáltott:

— Ez kegyetlenség! Nem akarom látni, hogy meghal ez az ember.

Dickey tehát fölegyenesedett. Ővét szétbontotta s foglyait megkötözte. Azután odebbr gurította a sűrű pázsit közé. Még nem tudta, mit csináljon vele.

A leányka, mikor feléje közeledett, szomorú mosollyal nyújtotta kezét.

— Köszönöm! Annyi kedvesség, szelid báj csendült meg az egyszerű szóban, hogy Dickey belepirult.

A leányka jobban érezte magát. Dickey levezette az árnyékba. Fölgyűk, kenyerfa ujjas, fényes levelei között két galambok szerelmes kacagással bókoltak. A nap is felszállt a tenger fölé. Sugarai beragyogták a leányka fényes, szőke haját. Hűvös éj után jól esett az enyhítő meleg.

Dickeyre még szomorú kötelesség várt. Hogy citemesse a holtakat. Sirásásra gondolni sem le-

Perényi Antal.

Kedves hír, jó hír érkezett a közel napokban. Kötüntető jutalmazás híre. Örömet hozott, mint minden jó, ami nemes szívből származik s méltó elismerésül adódik. Gondolatát főpásztori kegyesség sugallta, hogy megjutalmazhasson egy nemes veretű munkás egyenlőséget lankadatlan buzgalmaért, hosszú évek során gyarapított érdemeiért. A jó hír szárnyon járt. Gyengéden figyelmes, örömfakasztó jószág küldötte villany szárnyon, megelőzve a hivatalos híradást is.

Perényi Antal kanonok s Veszprém város plébánosa lett... Így járt a hír szájról-szájra s nagy meglepődés, mosolygós öröm volt a kiserője s az a meggyőződés, hogy a jótékony lelkű elődök után a stallium is, a plébánosi hivatal is méltó örökösre szállott.

Perényi Antal nem kell bemutatnunk közönségünknek. Megismerhette őt a városunkban töltött három évized alatt. Bejött, mint a Dávid-árvaház igazgatója s csakhamar tevékeny, hasznos, önzetlen munkása lett egyháznak, városnak, társadalomnak. Fél munkát sohasem végzett. Amihez hozzáfogott, neki adta egész magát. Így lett azután sok jó ügynek nemcsak kezdeményezője, munkálója, hanem erőssége s a létrehozott intézményeknek oszlopa is.

Hogy a Davidikumot az ő lelkes s bölcs vezetése, energiája milyen kitűnő nevelőintézeté fejlesztette, azt messze földre szálló híre bizonyítja. Az alapítványos leányrúkat áttelepítette igazi, őket illető jó helyre, az irgalmas nővérek nevelő intézetébe. A fiuk részére maradt árvaházat azután nagylelkű kaptalanai tagok áldozatkészségéből átszervezte és kibővítette külső arányaiban is nagyserű konviktusá. Nyolcvan, jobbra főgimnáziumi tanuló — közöttük több szegénysorsú s árva ifju is — talál itt gondos, hivatalos nevelésben részesülő édes otthon. Nagy videnék körzet urai családjába visz megnyugtató enyhülést az a tudat, hogy gyermekük jó felügyelet, ellenőrzés, erkölcsi s szellemi irányítás alatt fejlődik.

Perényi Antal keresztény társadalmi szereplése a veszprémi Kath. kör, majd ezután a keresztény munkásszervezetek megalkotásában érlelte leg-szebb s leghasznosabb gyümölcsét. Az egyházpolitika időszaka fölrázta a katolikusokat. Megértették a tömörülés, a szervezkedés nagy erejét, hatalmát. Ez a mozgalom szülte a Kath. kört, mely fönnállása óta oktató s szórakoztató helye a veszprémi katolikusoknak. Ehhez kapcsolódtak azután a kőmives-, acs-, majd a földművelésszervezetek megalakítása, önállósítása. S ez *Perényi Antal*nak örök érdeme. Mert csakis az ő nem csüggedő akaratereje, agilitása s önzetlenségével, nemes gondolkodásával szerzett tekintélye volt elegendő erő

hetett. Az öböl szélén szakadékot talált. Ez megkönnyítette a temetést. A leányka megcsókolta az egyik tengerész sapadt arcát. Zokogott s zédelve imádkozott. A sirt telehintették virággal. Azután friss galyakat helyeztek rá szemfödőnek s befödtek szikladarabokkal.

Dickey ezután elmondta, hogy hogyan találkozott Dorringtonnal Tahitiban. S hogy milyen ürüggyel ébresztette kalandvágyát s férközött bizalmába.

— Hogyan is lehetnék itt másképpen? folytatta a magyarázatot. Megcsalás nélkül nem kerülhettem volna kalózek közé. A végzetes gyöngyöri semmit sem tudtam.

— Jó, hogy eszembe hozta. Várjon itt reám.

A leányka a domb felé távozott s eltűnt a lombok között. Amikor visszatért, sárga bőrczacskóból nagy s csodálatos szépségű igazgyöngyöt bontott ki.

— Ime, ez a „tenger holdja”. Talán nincs is hasonló hozzá a világon. Mennyi édes, boldog álmot szőttünk birtokában. S ime vérhullás, halál járt nyomába. Vegye magához. Engem rémülésbe ejt.

Később ettek s kissé lepihentek. Dickey alig aludt. Gyönyörködő érzéssel szemlélte a leányka szép, halavány arcát. Ébredéseig eigondolta, hogy mit csinál Dorringtonnal. Csengő hang szakasztotta meg gondolkodását:

— Barátom, hagyjuk el ezt a szomorú helyet. Ön két ember erejét bírja s én is matröz-dolgot végeztem. Ketten is visszaindulhatunk a hajóval.

ahhoz a nagy munkához, hogy városunkba a már szervezkedett szocialdemokrácia erejét megtörje. Megelőzte ezt gazdasági téren, a kis emberek anyagi ügyeinek gondozásával, felkarolásával, a Veszprémi Hitelszövetkezet megalakításával. Több mint negyedszázada áll ez intézet éien, melyet kiváló pénzügyi képességei a legbizodalmasabb s legtekintélyesebb szövetkezetek közé emelt. Idevágó szakertelmét ervenyesíti, mint a Veszprémi Takarékpénztár választmányi, a Veszprémi Szikvizgyár igazgatósági és a Vármegyei Gazdasági Egyesület számvizsgáló tagja s mint a helybeli fögműniumi bizottságnak pénztárosa is.

Szép s hasznos/tevékenységet fejtett ki városai mivoltában is. Évtizedek óta tagja a városi képviselőtestületnek. Éveken keresztül tagja volt a régi szervezeti városi tanácsnak s a legfontosabb bizottságoknak. Mint városi tanácsos nagy buzgalmat fejtett ki a város megindított fejlesztésében, a piac-és utcarendezésben s a villanytűz leletésében. Utóbbi tevékenységének elismerésül tagja lön a villamos felügyelőbizottságnak s ma is választott tagja a hasonló elnevezésű igazgatóságnak.

Mindez csak vázlatos felsorolás, csak széles keret, melyben munkaszeretet, lendületes akarat, emberbecsülés, kedves modor, jóindulatosság rajzolja meg egy sikerben, érdemben gazdag szép élet peidakepet. De ez a keret aranykeret is, mert a szeretet, a hála, a megbecsülés ragaszkodás színaranyával, igazi lelki örömeinek ragyogásával vonja be a város nagy közönsége felekezeti s rangbeli különbözőség nélkül. S a nagy közönségnek megható öröme az egyszerű kitüntetés, a fenyves királyi s fősásztori jutalmazás fölött kiválta mindnyajából, mindnyajunkból azt az őszinte fohaszt, hogy az új kanonok és plebanos számos even át fojtathassa hasznos, nem nélkülözhető tevékenységet a kath. hívók s az egész város érdekében.

A törvényszékről.

Csicsóné, galambom ...

Nótával kezdődik, de sirással végződik ez a kis történet, amely szól Csicsónéről és Kudari János tehenéről, akinek — szegénynek — ugyan-csak peche van a „fejnépekkel”. Cudarul banik a sors szegény Kudarival másként is, akárcsak a tótokkal, akinek krumpli alakjában fejezi ki szélyszeit. Ha sok a krumpli, akkor azt mondja: „Csak vidaman tótokkák”, ha pedig kevés, akkor így: „Minek annyi tót ezen a világon”. Szegény Kudarinak másként nyilatkozott. Így: „Minek egy tehenesnek a hallás? Annak csak látni kell es kurjogatni”. És lön szegény ember olyan süket, mint a föld De ez még nem volt elég. Egyszer

Dickey megemlíté, hogy hajójukat egy szerccsen őrzi. Ő vele gyorsabban vezetheti a hajót.
— Hiszen az Dorrington embere! kiáltott a leánya.

— Csak úgy, mint jó magam. Nem kell tartanunk tőle. Csak azt tudnám, merre haladjunk!

— Savangába! Ott születtem a szomszédos szigeten. Szép ültetvényem van ott szolgálkál együtt. Folytatom ezt a kedves, békés munkát. Őn is visszatérhet onnan Ausztráliába. Ott azután eladhatja ezt az átkozott gyöngyöt. Jobb szeretném ugyan a tengerbe dobni, de kár lenne, ha más nem vehetné hasznát. Igen nagy értéke van. Eladhatja majd, ha öveihez visszatér.

Dickey szomoruan mosolygott:

— Nincs otthonom, nincs családom!

— Annál több oka van, hogy a szerencsét ne utasítsa vissza.

— Nem törődöm a pénzzel. Bocsásson meg, de ez a gyöngy oly kevéssé hasonlít a többihez. Nagyon szép, ritka keleti különlegesség ez. Gyönyörű fényével valóban világinó holdja lehetett a tengernek. Félek, hogy szerencsétlenség jár vele.

Kinos csend ölelte őket. A galambok újra szerelmeskedtek s turbékoláltak.

Dickey a leánykához közeledett. Szeméből oivasta, hogy a visszautasítás bántja.

— Akarja, hogy felszámem szerint rendelkezem a gyönggyel? kérde.

A leánya ányujtotta a gyöngyöt s szó nélkül a hajó felé indult. Dickey Dorringtonhoz ment. Láttára öröm lángolt a ravasz szemekben.

csak azt mondja a szeszélyes Fortuna, hogy: „No a tehenőrzéshez nem kell sok ész. Csak annyi esze legyen, hogy ökörd alatt ne keressen borjút és már is jó tehenes lehet”. Erre szegény Kudarinak úgy elment az esze, hogy kórházban is kellett ápolni. Később visszajött az ész, de nem a maga teljességében. Valami elmaradt/belelte. (Nincs kizárva, hogy Fortuna ő kegyelmessége kiosztotta azt a csekélységet a román államférfiak között) Így cudarul állván Kudari dolgoz, ott hagyta a hitese feleség, szül. Echter Erzsébet. Történt p: dig ez Tamásiban. Ekkor szegény Kudari elment Révkomáromba kocsisnak. Ott hajtogatta egy építész lovait és sopánkodott, hogy nincs asszonya, aki takarítaná rá. No ha csak ez a baj — mondá Fortuna — segítünk rajta es egy szép tavaszi napon csak elejbe pönög egy szapora lépiú, vig özvegy, nev szerint özv. Csicsó Sandorné Csicsó Veronika.

Egy Veszpremben elhunyt nagyhumoru ügyvédről beszélük, hogy a kocsisáról nem akarván rosszat írni a cseledékonybba, így jellemezte azt: „Ez a kocsis olyan kocsis, hogy akinek ilyen kocsis kell, ez annak jó kocsis.” Látoz Janos — mondá — beirtam, hogy jó kocsis vagy.

A sors is eltanulta ezt a tréfát és azt mondta Kudari Jánosnak és Csicsónénak, hogy legyenek egymáse. Csicsóné sürgőldödt-forgóldott es egy szép pünkösdi vasárnap egybekeltek annak rendje es módja szerint. Éitek is együtt vagy hét esztendő, amely idő alatt a pálinkafogyasztás statisztikája emelkedő vonalat keil, hogy mutasson: a mappan. Het év multan eszébe jutott Kudarinak, hogy neki még el az anyja, aki még nem latta Veronikat. Uccu neki, gyerünk az edesanyamhoz, hadd ismerjen meg. El is menenek es beköszöntenek, hogy:

— Adjon Isten, ed's anyám!

— Hozott Isten fiam.

— Én meg a lánnya vagyok magának, — mondá Veronika.

— Nekem-e? Nekem ugyan nem, mert a Jancsinak van hitös felesége, — szölt az öregasszony.

— Én vagyok a hitös felesége!

— Dehogya vagy, dehogya vagy! Itt él most is az Echter Örzse. Az a Jancsi hitös felesége.

— Igaz-e Jancsi?! — pördült Kudari ele Csicsóné.

— Hát ha meg nem hött, vagy el nem választott a törvény, akkor igaz.

No lett erre sirás es fenyegetőzés. Hiába könyörgött Jancsi, Csicsóné (hiszen törvény szerint semmis volt a házassága, tehát nem Kudariné volt) feljelentette Jancsit bigamia miatt es ott hagyta a fakepnel.

E miatt itélkezett Jancsi fölött a törvényszék

— Dickey, gyermekem, semmit sem vétettem neked. Ne hagyj itt magamra. Engedj a hajóra. Elrejtőzöm azon mindaddig, amig csak láthatók leszek. Ő semmit sem tud meg belelle. Dickey... fiam... nos? ...

Dickey vállára emelte s az öböl felé vitte.

— Dickey! csak nem dobsz a vízbe, mint egy kutyát?!

A fiatal ember hallgatott. A partra, majd a Sirályra sietett s terhét letette. Azután fölegyenesítette s az árbochoz kötözte.

— Ne... ne inditon igy el, kiáltott a fogoly olyan kétségbeeséssel, hogy Dickey nem tudott reá nézni.

Raült a korlátra s a hajót a csendesen fodrozó habokon kivezette az öböl széleig. A hajót egy kötéllal megrögzítette s újra a fedélzetre sietett. Elövette a gyöngyöt s felmutatta.

— Oh... nyöszörgött a nyomorult s éhes szemmel nyelte a kincs csillogását.

Ezután a gyöngyöt visszahelyezte a bőrzacsokba s a kapitány nyakába akasztotta. Ha fejet hajtott, ott látna meliön csüngeni a meses drágaságot.

— Dickey... Dickey... ordított a rab hörgöve.

— Itt van a gyöngy, amely után annyira sóvárgott. Amelyért engem is megcsalt s annyi ember meggyilkoltatott. Önnek adom. Szomorú ajándék. Hiszem, hogy nem jár vele szerencse.

Partra ugrott, a hajókötélet eloldotta s a kalózvezér dagadt vitorlakkal indult végzetes útjára.

és az itélkezés mérlegébe dobván Jancsi észbeli tehetségét is, ez úgy billentette a serpenyőt, hogy Jancsi — aki azóta egy harmadik asszonyt vett maga mellé — mindössze, csak egy hónapi fogházat kapott.

Hetényi csipkék.

Csetnek után Hetény a leghíresebb csipkeverő hely, mert a haburu óra Brüsszel és Valencienné kiment a divatból. Ez a Hetény komárom-megyei falu, melynek ezerrétül, bokorugró szoknyás asszonyai hátukon hordják szét a gyönyörűbbnél-gyönyörűbb hetényi csipkéket, szép asszonyok, eladó lányok irigyelte gyönyörű alkotásait a hazai háziiparnak. Eddig úgy tudtuk, hogy a hetényi asszonyok méküli sok szoknyája csak divat. És lehet, hogy rendes körülmények között csakugyan csak divat. Ámbar ebben a szűkös világban kevesebb szoknya is megtenné. Ámde kiderült most a törvényszéken, hogy a szoknyareneteg másra is jó. Van ezek között ugyanis némely hetényi asszonynak olyan szoknyája is, amely egy reneteg nagy tarisznyat képez. Ez akként jön létre, hogy két szoknyát az aljukon körbe összevarrnak es lesz belőlük egy nagy zsák, amelynek hasitékán át bele lehet rejteni, néhány pár cipőt, fejkendőt, vasznat, szövetet, kékedényt, biuzt, selymet szappant es mindenfelét, amit az ember, illetve asszony úgy vesz el, hogy nem fizet érte es nem akarja, hogy a szegény vásáros vagy földnáruló nagyon felizgassa magát, látván, hogy nagyon fogy a portekája a nélkül, hogy gyarapodna a bugyelláris tartalma.

Ilyen dupla szoknyából került elő egy nagy ládára való es ezeket a dupla szoknyákat a veszpremi májusi vásáron özv. Téglás Péterné Czibor Julianna, özv. Meszáros Davidné Nagy Lidia es Hencz Józsefné Lucza Zsófia hetényi asszonyok viselték, — az első másfélevi, az utolsó egy évi börtönt es Meszárosné harmadfélevi fogházat kapván emiatt.

A hetényi csipkék után, híresség után törekednek talán a hetényi szoknyák is?!

A nagylelkű védenc.

Egy régi adoma szerint, az egyszeri ember úgy végrendelkezett, hogy ha megkerül az elveszett Csakó tehen, akkor legyen a fiaé, ha pedig nem kerül meg, legyen a barátoké. Akkurat ilyen formán csinált Banki Maria többször büntetelti tolvaj is. Az volt a vád ellene, hogy egy lepsényi asszonytól, akihez távoli rokonság ürügye alatt éjjeli szállásra került, ellopott egy arany óraláncot. A láncot meg is találta nála a csendőr. Banki Mária azzal védekezett, hogy zálogba kapta 30 kor. kölcson ellenében. A kölcsonból persze egy szó sem volt igaz es mégis... Van még humor a világon,

Dickey visszatért társnőjéhez s felkértek a Vihart. A hajórt halászva találták. Munkához fogtak s egy óra múlva a hajócska a nyit tengeren uszott.

Az est széjjelterítette szürke fátyolát. A Lolot is befoglalta ébenszínű keretbe. Utolsó pillantást vetettek a világnak erre a cseppnyi zugára, ahol a végzet összehozta őket.

— Bocsásson meg egy kérdésemért, rebegte a nagy fiu elérzékenyve. Nem tudom, van-e ehez jogom, de nagyon szeretném tudni, ki volt az a férfi, aki az ön tarsaságának feje volt s akihez önt oly bensőséges érzés vonzotta.

Hangja remegett. Félt, hogy a válasz igy hangzik: ferjem volt... vagy igy: jegyesem volt...

A leánya feléje fordult s banatos szeméit reászegezve válaszolt:

— Atyám volt!

Dickey alig tudta elnyomni kitörő örömet. Jó érzése titotta, hogy mosolygó, boldogan kacagó örömet helyezzen a leánya szívbeli gyasa mellé. A kegyelet s mély részvet tiszteletével közeledett hozzá. Gyengeden megerintette s a leánya zokogva borult vállaira.

Dickey úgy érezte, úgy látta, hogy a hajócska nem a vitorlák, hanem a boldog reménység szárnyain repül Savanga felé.

A messze távolban pedig kicsiny fehér vitorla távolodott a Csendes Oceánon. Mindinkább elnyelte a végtelen homály. Utjára, melyen a „tenger holdját” hordozta, leragyogott a csillagos ég holdjának ezüstös sugara...

(Vége.)

Fordította: Gabcza Lajos.

ugy látszik több mint cukor, dohány, petroleum, zsír vagy tojás, mert mikor az elnök kérdi a vádlottól, hogy:

— Mit hoz fel a védelmére? Azt feleli a huncut Bányi Mária:

— Azt, hogy legyen a védőügyvédemé az a harminc korona.

A védőügyvéd, aki némi rezignációval szokta emlegetni az ő pechjét, fanyar mosollyal fogadta a nagylelkű ajánlatot; a humoros vádlott azonban ríva fakadt, mikor meghallotta, hogy egy évi börtönrre ítélték.

H I R E K.

— **Üdvözlések.** *Perényi* Antalt, az új kanonokot s veszprémi plebánost igen sokan üdvözölték kinevezetése alkalmából. Az üdvözlőkhoz sorakoztak a városi hatóság s az intézetek is. A városi tanács mult vasárnap díszlést tartott, melynek egyetlen tárgya a polgármester által szép szavakkal kifejezett meleg óváció volt. A tanács ezután testületileg tisztelt az új kanonok előtt, — aki évekket ezelőtt maga is tanácstag volt — s átadta a város üdvözlét. A Katholikus Kőr küldöttsége a kör helyiségekben kereste föl az ünnepeltet s a körtagok nevében dr. *Rada* István preláus-kanonok mondott megindító üdvözlő beszédet. Az üdvözlésbe belevonta a kör szeretett világi elnökét, dr. *Csolnoky* Ferencet is királyi tanácsosi kinevezetéseért. Az üdvözlétekért *Perényi* Antal szívélyes szavakkal mondott köszönetet s megígérte, hogy nemcsak erkölcsi s szellemi, hanem anyagi támogatással is szíves készséggel áll minden jó ügy mellé.

A tisztelgők számát emelte még a Vármegyei Gazdasági Egyesület, a Veszprémi Hitelbiztosítók és a Földműves Szakszövetség küldöttsége is. A gazdasági egyesület képviselőiben *Reé* Jenő szívből eredő szavakkal tolmácsolta a gazdák örömet s további jóindulatát kérte az egyesület iránt. A Hitelbiztosítók jókívánatait *Németh* Béla h.-igazgató, a kisgazdákét pedig *Lukács* Imre karkapján, a kisgazda egyesület igazgató-elnöke tolmácsolta. Az új kanonok-plebános ez utóbbi küldöttségeknek is benső meghatósággal mondott köszönetet s mind-egyiknek följajánlotta jóakaratu támogatását.

— **Vizsgálat.** *Wimmer* Károly, a pápai róm. kath. tanítónőképző igazgatója, oklevés középiskolai hittanár, a budapesti polgári iskolai tanárképzőn a nyelv- és történelmi-szaktól a végképesítő vizsgálatot jó sikerrel kiállotta. Gratulálunk!

— **Népoktatásunk.** Dr. *Vértessy* Gyula kir. tanfelügyelő a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén beszámolt arról, hogy a vármegye területén az elemi iskolai oktatás helyettesítések segítségével biztosítva van. Új tanítói állásokat a bakonybányi és magyarszombathelyi róm. kath. iskoláknál szerveztek.

— **Szegény tanulóikért.** Nem régen szót emeltünk a szegény *mezitláb* tanulóik érdekében. A város s a nemesszívű gazdagok kegyes figyelmébe ajánlottuk őket. A polgármester kijelentette, hogy a város ezidén is szíves-örömmel hoz erre a célra áldozatot, ha a képviselőtestület felhatalmazza. Egész bizonyos, hogy a városatyák nemtörődője a nagy városi, sőt végeredményben nemzeti célt, amelyet a szegényeket segítő gyermekvédelem, az iskolabjárás megkönnyítése előremozdíthat. A polgármester azt a bizakodását is kifejezte, hogy a jótékony egyesületek s a városi szegények ismert jótévéi ezáltal is részt vesznek a mezitláb tanulóik megsegítésének humánus munkájában. Különösen elvárható a segítség azoktól, akiket a háboru nemcsak dús jövedelemhez, hanem vagyonhoz is juttatott. Teljék meg a szívük szánalommal, különösen a mi szegény tanulóink iránt s méltó adománnyal könnyítsék meg a mozgalmat, amely a szegénysorsú tanulóik cipőszükségletét s a szegény családok téli szükségletét kívánja biztosítani. Az adományokat mi is készséggel továbbítjuk s nyugtatjuk.

— **A vármegyei virilisek összeírása.** A legtöbb egyenes állami adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1917. évre érvényes bíró névjegyzékének összeállítására céljából a vármegye igazgató választmányja folyó évi november hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor fogja nyilvános ülést Veszprémben a vármegyei székház kistermében megtartani és ezen határidőig a kir. adóhivataloktól beérkezett adókimutatásokat a netáni felszámolások megtekintése végett dr. *Porubszky* Elemér vármegyei aljegyző, mint igazgató választmányi

jegyző, hivatalos helyiségében folyó évi október hó 19-ikétől kezdve naponként a hivatalos órák alatt közszemlélésre lesznek kitéve. Az érdekeltek ezen kimutatások ellen támasztandó felszólalásait a vonatkozó igazoló okmányok bemutatásával a fent jelzett ülésnapot megelőzőleg írásban legkésőbb folyó évi november 6-ának délelőtti 9 órájáig, vagy esetleg az ülés tartama alatt élő szóval az igazgató választmánynál annál inkább tegyék meg, mert ezen időponton túl beérkező felszólalási kérelmeket a névjegyzék összeállításánál, illetőleg kiigazításánál figyelmen kívül hagyják. Mindazok, kik kétszeres adószámítás kedvezményére igényel és jogosultsággal bírnak, ezen kedvezményben csakis akkor részesülnek, ha jogosultságukat az 1886: XXI. t.-c. 17 §-ának rendelkezése képest meg az ülés tartama alatt szóval, vagy előzőleg írásban az igazgató választmány előtt bejelenteni, illetve igazolni fogják.

— **Hány tanuló jár a veszprémi tanintézetekbe?** Ö-szeállítottuk a veszprémi tanintézetekbe járó mindkét nembeli tanulókat statisztikáját. A járjel közé foglalt szám a tavalyi iskolaév adatait jelzi. A folyó iskolaévre beiratkozottak száma:

A papnevelő intézetbe	2 (6)
A főgimnáziumba	305 (317)
Állami felső keresk. iskolába	110 (100)
Női keresk. tanfolyamra	46 (46)
Kath. tanítónőképzőbe	138 (123)
Városi zeneiskolába	118 —
Állami polgári fiúiskolába	273 (259)
Angolkisasszonyok polg. leányisk. elemi	205 (184)
A tanítónőképző gyak. iskolájába	121 (113)
Irgalmas nővérek polg. iskolájába	36 (32)
elemi	211 (179)
Keresk. tanonciskolába	601 (539)
Iparos tanonciskolába	34 (36)
Kath. elemi fiúiskolába	153 (146)
Evangelikus elemi egyes iskolába	680 (668)
Reformatus elemi fiúiskolába	( )
leányiskolába	59 (58)
Izraelita elemi vegyes iskolába	44 (48)
	120 (123)

— **Molnárok gyűlése.** A veszprémmegyei molnárok mult vasárnap nepes gyűlést tartottak Veszprémben. Kétszázhatvan négy malomtulajdonos közül 94-en jelentek meg. A gyűlést *Pozsgay* Miklós veszprémi műmalomtulajdonos vezette. A hatóság részéről dr. *Török* Gyula rendőrkapitány jelent meg. A molnárok meghívására lejtű Budapestről *Jutasi* Ödön, a Molnárok Lapja szerkesztője is. A gyűlés célja volt, hogy egységes megállapodás legyen az őrlésben, különösen a kifogásolt porzást illetőleg. A megállapodás szerint a már megtisztított gabonából 2% vátot vesznek nem porzást, hanem *száradás* címén. A gabonaszemetet a tulajdonos elvitetheti. A lisztfajra névze pedig akképen állapodtak meg, hogy 22% nullás-, 22% főző-, 22% kenyérlisztet adnak a megváltott s megtisztított gabona után, ami 75%-os kiőrlésnek felel meg.

— **Halálozás.** Özv. *Wellner* Lajosné f. hó 14-én 76 éves korában meghalt. Mult hétfőn temették el nagy részvét mellett. Közeli harminc esztendőn át tagja volt a helybeli jótékony nőegyletnek s szívesen buzgózkodott a szegények istápolásában. A megholtban *Wellner* Gyula fogtechnikus édesanyját gyászolja.

— **Csatornázás.** A városi hatóság buzgalommal folytatja a részleges csatornázást. Most az Iskola-utcában folyik a munka s ehhez kapcsolják a Kupa-utca csatornázását is. Megszűnik ezzel az a többször említett egészségügyi állapot, mely az állami óvoda illemhelye részéről fenyegette ezt az iskolás környéket. Igen jól tette a tanács, hogy ezt egyéb másnak elbetejezte. Ugy halljuk, megkezdődött a Csermák-ut rendezése is. A Kossuth Lajos-utca csatornázása s vízfolyókája is elkészült a vásártéri átjárónál. Ezen a vidéken a Kerekeskut-utca is várja a megígért rendezést. Legközelebb erre is sor kerül.

— **Hósi halát.** *Havas* *Tischler* Ferenc evang. tanító, a m. kir. 31-ik honvéd gyalogezred hadapródjelöltje, az ezüst vitézségi érem tulajdonosa, 1916. szeptember 20-án az orosz harcterén 19 éves korában hósi halált halt. Bajjársai ideiglenesen a Kremenieci erdőben, a 313. honvéd gyalogezred temetőjében temették el. Nyugodjék bekeben!

— **Tűzeset.** Zirczen október hó 17-én este leégett a Wude-féle koporsóraktár szalmatehetőze. Szerencsére az idejekorán megkezdett munkálatok a tűz tovaerjedését megakadályozták s így a tűzoltóságának sikerült a körülötte levő épületeket megmenyíteni.

— **Tanítónőválasztás.** A keszthelyi községi iskolaszék egyik megüresedett tanítónői állásra *Pflanzler* Jolán zalaszántói tanítónőt választotta meg. A megválasztott tanítónőnek igen jó neve volt a veszprémi egyházmegye tanítói karában. Az utóbbi évek alatt több pályadíjat nyert kiváló képességéről tanuskodó tanügyi dolgozataival. Lapunk is közölt tőle jutalmazott pályamunkát. Előmenetelt megérdemelte.

— **A bakonybéli-ut.** Ennek a szép, modern technikával készült utnak hivatalos átvétele — mint azt megígértük — szeptember 28-án folyt le. Az átvétel alkalmával az érdekeltség nevében *Kolonics* Lipót bakonykoppányi plebános közönetét és halaját fejezte ki a kereskedelemügyi kormányknak, hogy a bakonyi faipar és egyéb mezőgazdasági célokat hathatósan szolgáló törvényhatósági utat államköltségen kiépítette. Együttal megismételte az érdekeltségnek azt a régi kívánságát, hogy ezzel az uttal a franciavágási állomáshoz vezető út is kötéssék össze, hogy így lehetővé váljék a termékeknek vasuton való szállítás. Az utépítés tartalma alatt a bakonybéli apátság és az Eszterházy uradalom az építéshez szükséges telkek, valamint a szükséges kőanyag-nak ingyenes felajánlásával, hathatósan támogatta a munkálatokat. Mindezt az előkezeséget az átvételi bizottság elnöke úgy a vármegye, valamint az építés vezetésége nevében nekik hálás közönetét fejezte ki.

— **Hus** Mint egyik hirdetésünk tudatja, a hatósági székben a hus olcsóbb, a szalonna, hajt stb. termék drágább lett. A felemelést szükségessé tette a takarmányfélék drágulása s az a körülmény, hogy az alispán által kiadott új ár-szabásban is áremelet történt. Az árbeli nagy különbség aztán olyan tömeget hajtana a hatósági székbe, amelyeknek szükségletét kielégíteni nem lehetne. A zsirtermékek árának emelését enyhíti a hus olcsóbbodása. Ennek az az előnye, hogy jobban fogy s így több sertésölés folytán több szalonna és hajt kerül eladásra. A kimérhető sertés, sajnos, hamarosan elfogy s februárig alig lesz husmérés a hatósági székben. A most beállított sertések ugyanis akkorra lesznek eléggé hizottak a kimérésre.

— **Burgonya.** A városi burgonya szállításiára az intézkedés megtörtént. A hatóság a szétosztás idejét s módokat megfelelő módon tudatni fogja. A polgármester arra törekszik, hogy burgonyát minden jelentkező kapjon, ha másképen nem, a jegyzett mennyiségnek részarányos elosztásával.

— **A füstölt szalonna árusítása.** A Veszprém város által rendelt füstölt szalonna egy része a héten megérkezett és az a jövő hét elejétől kezdve a városi hentesboltban elárúsításra kerül. A városi tanács akként határozott, hogy füstölt szalonnát a közönség köréből mindenki kaphat, azonban csak a számvevőség által kiállított szalonnajegy alapján. — 10 kilogrammnál nagyobb mennyiséget azonban senki sem kaphat. A szalonna árát a tanács kgr.-kint 11 kor. 50 fillérben állapította meg, az árusítás kedd, csütörtök és szombati napokon fog történni. Mivel a készlet nem nagy, az árusítás csupán két héten át fog megtörténni.

— **Királyi elismerés.** A király Ő Felsége *Horváth* Ignác dobai lakosnak monogrammjával ellátott ezüst órát és ötszáz koronát adományozott. Derék honfitársunknak 8 fia küzd a harcterén. A királyi adományt a devecseri járás főszolgabírája személyesen és megfelelő ünnepségek keretében fogja átadni.

— **Esküdtek.** A f. évi novemberi esküdtszéki ülészakra október 17-én sorsolták ki az esküdteket és a helyettes esküdteket. *Esküdtek lettek:* Kun János, Keserő Béla, Széphegyi Sándor, Molnár Miklós, Reiser Ádám, Zsebenedy József, Tálos Daniel, Michalecz József, Segesdy Imre, Szűcs Benő, Rosenthal Jakab, Róka Lajos, Zvicker Béla, Piacek Gyula, Szalmassy József, Pej István, Stubenwolff Ferenc, Scherer János, Ráczkai József, Mayer Béla, Varga Gábor, Patzai Sándor, Szigethy Gyula, Vaszari Ernő, Szatler Ignác, Takács László, Wertheim Imre, Kubicsek Lajos, Pósa Endre, Rosenberg Zoltán. *Helyettes esküdtek:* Hirschfeld Béla, Husveth István, Polonyi Viktor, Pfeiffer Miklós, Csermák Imre, Berger Arnold, Csánki Daniel, Gacser Kálmán, Steidl Antal, Berger József.

— **Cukor.** Veszprémben még ma sincs cukor. Legalább nincs annyi, hogy mindenkinek jusson. Egyik fűszerkereskedő a múlt hét néhány napján kimért vagy — persze kisebb részekben — ezer adagot. Ha a többi is ezt tehetné, valahogy csak enyhülne a baj. Hisszük, a város majd tud segíteni a bajon. Legalább akar, annyi bizonyos. Kaposvárott ez a segítség már megtörtént. A polgármester felhatalmazás alapján a készleteket rekvirálta. Azt is, ami szállítás alatt állott. A cukorközponttól is kapott a város 50 q-t, de ezt elteszi tartaléknak. A cukorközpont arról is értesítette a várost, hogy ezentúl a kereskedőknek közvetlen nem ad cukrot. Sőt az ottani készletekre s szállításokra vonatkozó kimutatást is megküldötte. Szomszédunk, Székesfehérvár 3 1/2 waggon cukrot kapott a cukorközponttól s azt jegyrendszer alapján osztják szét. Így azután nem lesz eldugás, nem lesz protekciós elosztás. Sokan, nagyon sokan nem panaszkodnak cukorhiány miatt. Ugyan kitől kapják ezek a cukrot régi bőségben? ..

— **A burgonya rekvirálása.** Közelebről úgy értesültünk, hogy november hó első felében a kormány elrendelet a burgonya rekvirálását. A rekvirálás esetén a megszabott alapárnál 2 koronával kevesebbet adnak a burgonyáért, míg azok, akik október 31-ig jelentik be eladásra burgonyakészletüket, a maximális áron felül 2 koronás ártolettel kapnak. A vármegyei gazdasági egyesület felhívja a gazdák figyelmét a közeli rekvirálásra és saját érdekükben ajánlja, hogy felesleges burgonyakészleteiket jelentsék be eladásra az Orsz. Burgonya Közvetítő Irodánál.

— **Gyanús lelet.** A napokban érdekes eset adta elő magát Kenesén. Jónás János gazda udvaráról elhordatta a több mint 2 év óta ott álló trágyát. A hordással foglalatossodó s zerb fogoly a trágyában egy koponyacsontot talált, sőt mikor a mezőn szállítmányát kiöntötte, több számos csont is előkerült a trágyából. A hatósági vizsgálat bizottság kiszállt Kenesén az ügy megvizsgálására. Eddig nem lehetett megállapítani, hogy kinek csontmaradványai-e a lelet. A koponyán nagy sérülés nyoma látszik, ami arra mutat, hogy valószínűleg büntény esete forog fenn. Öt-hat hónap előtt eltűnt itt egy zerb fogoly, azonban a vizsgálaton egyelőre nem lehetett megállapítani, hogy annak maradványai-e a bűnjelék. A valószínű bünténnyel kapcsolatban kihallgattak egy zerb foglyot, aki azonban mindent tagad. Mindenestre érdekel mindenkint, mit fog később a vizsgálat eredményezni.

— **Szükében a petroleum.** A belügyminiszter felhívta a hatóságokat, hogy a petroleum-árúsítást ellenőrizzék s hassanak oda, hogy mindenki redukálja szükségletét. Szigoruan követeli, hogy a kereskedők készletfelhalmozását ellenőrizzék. A miniszter kívánatosnak mondja, hogy ott, ahol villamizem van, az áramot minél több helyre iparkodjanak bevezetni.

— **A kukorica rekvirálása.** Miként lapunk gazdasági rovatában olvasható, miniszteri rendelet alapján dr. Véghegy Kálmán alispán elrendelte a vármegye területén a kukorica rekvirálását. A rendeletet szigoruan végrehajtják s október 28-ig be is fejezik. Az önkéntes jelentkezést nem várják be, hanem a hatóság a termésfőnökséget hivatalosan lefoglalja.

— **Tavaszi vetőmag beszerzése.** A vármegyei Gazdasági Egyesület igazgatósága gondoskodni óhajt arról, hogy elegendő vetőmag álljon rendelkezésére a gazdák számára tavaszi vetéshez. Minthogy az összes gabonakészletek rekvirálva lesznek, ennek ellenében biztosítani óhajtja a tavaszi vetőmagvakat és evégből a földművelésügyi miniszterhez intézett felhívásban megjelölte azon készleteket, hol és mennyi árpat és zabot akar vásárolni és kérte ezen készletek feloldását a rekvirálás alól. Felhívja az egyesület a községek, hogy ahol tavaszi vetőmagra van szükség, hogy már most írják össze a szükségletet. Nem akarja az egyesület azt, hogy majd a tavasszal a Hadi Termény utján a tizedik vármegyéből kapják gazdáink a vetőmagot — drága pénzen. — Aki elkiesik a rendelkezéssel, az aztán önmagát okolja mulasztásáért.

— **A cipő, csizma és a talpalás maximalása.** A kereskedelmi miniszter leiratot intézett az országos iparegyesülethez és jelzi azt a szándékát, hogy a cipő, csizma és a talpalás árait országosan maximalálni fogják. Erre nevez a miniszter a bőr- és cipészipari érdekelttség véleményét kéri ki.

— **Nincs elég vetőmag.** Több község gazdaközönsége azzal a panasszal fordul a vármegye alispánjához és a gazdasági egyetel igazgatóságához, hogy nincs őszi gabonavetőmagjuk. Kéri az alispánt és a gazdasági egyetelt, hogy szerezzenek a kisgazdák részére vetőmagot, mert különben vetetlenek maradnak földjeik. A vármegyei gazdasági egyesület eddig már kiosztott ugyan 25 waggon őszi buza és 12 waggon rozs vetőmagot, ennél többet nem tudott beszerezni, de ezen mennyiség kevésnek bizonyult. Most az egyesület elnöksége felirat földművelésügyi miniszterhez és kérte, hogy a vármegyében rekvirált buzából engedjen át tisztán vetési célokra 1000 m-mazsa buzavetőmagot s kérte a kormány sürgős intézkedését ebben a fontos kérdésben. Reméljük, hogy a gazdasági egyesület kérelmét azonnal teljesíti a földművelésügyi miniszter, mert ha sürgősen nem intézkedik úgy igen sok barázdát marad vetetlenül Veszprémvármegyében.

— **A nagy bakancs.** Egyik német fogságba esett francia fogoly otromba, sulyos cipőt látott a bajor katonáknál. A francia éteskedés kiűtött befőle s csipősen kérdezte:

— Mondd csak, hogyan lehet ebben a csónakban száladni?

A kedélyes bajor egykedvűen válaszolta:
— Nem arra való ez, hogy száladjak, hanem arra, hogy állva maradjak.

— **A feleség iparigazolványa.** Fölmerült közgazdasági eljárásból kifolyólag a belügyminiszter a kereskedelemügyi miniszter elhatározása alapján kimondotta, hogy a férjet nem lehet büntetni, ha felesége iparigazolványa alapján üzi az ipart. — A 305—1916 sz. belügyminiszteri határozat a terheltet a kereskedelemügyi miniszter elhatározása alapján a kihágás vádja alól felmentette, mert amint az iratokból kitűnt, terheltnek felesége rövid-árkereskedésre iparigazolvánnyal bírt és az ipart jelen esetben nevezett felesége helyett annak házastársi viszonyból folyó megbízása alapján joggal üzte.

— **A szén forgalombahozatala.** A kereskedelemügyi miniszterium rendelkezése szerint a szénzet zsakokban csakis olyan ölmzárral lezárva szabad forgalomba hozni, amelyen az illető zsak tartalmát kepező szén mennyisége az ölmzárra jól és olvashatóan be van preselve, ezenkívül pedig a szén mennyisége a zsak oldalán legalább hat centiméter magas és egy centiméter széles, a zsak színtől elütő, le nem törülhető festékkel festett számokban, illetve betűkben is feltüntetendő. A zsakoknak belül varrottaknak kell lenniök. Aki szénzet ilyen megjelölés nélkül elad, vagy eladásra készen tart, 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetettik.

— **Ösztöndíj tisztviselők gyermekeinek.** A hivatalos lap pályázatot közöl az állami tisztviselők és egyéb alkalmazottak gyermekeinek ösztöndíjára. Ösztöndíjat az oty fiú- vagy leánytanulók kapnak, akik nem a szüleik lakóhelyén, hanem idegen városban járnak középfoku, vagy felsőfoku iskolába. A tisztviselő gyermeke, ha középiskolába jár, 500, ha felső-iskolába jár, 700 korona, egyéb állami alkalmazott gyermeke a középiskolában 400, a felső-iskolában 600 korona ösztöndíjat kaphat, de ebből az ösztöndíjból a családi pótlékokat levonják. Csak oty tanuló pályázhatik, aki legalább jo bizonyítványt kapott; elégséges bizonyítványval nem lehet pályázni. Az ösztöndíjért csakis a pénzügyigazgatóságnál kapható, hivatalosan kiadott blanketta kitöltésével lehet jelentkezni legkésőbb november 20-ig.

— **Országos Közélelmzési Hivatal.** Az új élelmzési hivatal szervezéséről kormányrendelet fog intézkedni. Az új hivatalnak a címe: „Országos Közélelmzési Hivatal”. Baró Kürthy Lajos volt főispán lesz ennek a hivatalnak helyettes vezetője. Az országos közélelmzési hivatal hatáskörébe tartoznak: 1. A rekvirálásra vonatkozó rendeletek végrehajtása, központi szervezése és ellenőrzése. 2. A törvényhatóságok és külön ellátásra jogosultak lisztiszükségletének megállapítása és utalványozása. 3. Mindazon törvényben és rendeletben és általában a közélelmzési ügyben foganatosítható intézkedések megtétele, amelyek eddig a belügyi, kereskedelemügyi és a földművelésügyi miniszter, vagy végül az Országos Gazdasági Bizottság hatáskörébe tartoztak. 4. Minden a közlelmzési bizottságát célzó intézkedés előkészítése. — Az Országos Közélelmzési Hivatal minden közhatalossággal közvetlenül érintkezik és minden közhatalossággal köteles a hivatal vezetőjének — hivatalos hatáskörében kiadott — rendeletet végrehajtani. A kormányrendelet ezenkívül szervezni fogja az Országos Közélelmzési Tanácsot is, amelynek tagjai a kormány

fogja kinevezni. Azok a miniszteri tisztviselők, akik eddig is a közlelmzési kérdéssel foglalkoztak, az új hivatalhoz szolgálattételre fognak berendeltetni és továbbra is azoknak a miniszteriumoknak a státusában maradnak, amelyekben eddig szolgáltak. Az Országos Gazdasági Bizottság hatáskörében marad ellenben továbbra is a hadsereg ellátásának kérdése, amely eddig is a legelső munkát adta az Országos Gazdasági Bizottságnak. Ezenkívül a gazdasági bizottság hatáskörében marad a takarmánykérdések intézése és a mezőgazdasági háborus igazgatásának mindazon feladatai, amelyek a polgári élelmzésést közvetlenül nem érintik.

— **Uj adóügyi biztosi állások.** A pénzügyminiszter elrendelte az új egyenes adótervények végrehajtását, mellyel kapcsolatban ideiglenesen alkalmazott adóügyi biztosokra van szükség. Az új adóügyi biztosok kizárólag a pénzügyigazgatóságok szekhelyein fognak betöltés alá kerülni és három csoportba osztatnak. Az első csoportba tartozók évi 3600 K, a második csoportba tartozók évi 2600 K, a harmadok csoportba tartozók évi 2000 K, előzetes havi részletekben kifizetendő, fizetést helyettesítő atalányban, továbbá háborus-ségélyben és lakás pénzben is részesülnek.

Az egyes csoportokban betöltendő állásokhoz a következő előképzettség szükséges: a) ügyvedői oklevél, vagy b) a gimnáziumi, realszkolai vagy felsőkereskedelmi erettségi és ezek mind-egyikén felül öt évi gyakorlat a kereskedelmi könyvvitel terén. A második csoportban levő állásoknál: egyetemi végzettség, kereskedelmi akademia. A harmadik csoportban levő állásoknál: közszégi közgazdasági vizsgálat felsőkereskedelmi iskola és két évi penzintezési gyakorlat.

— **Maximálták a bőrárakat.** Az egyes bőr-fajták felhasználásának és forgalombahozatalának tárgyában újabb miniszteri rendelet jelent meg. A rendelet a bőrárakat a következőképpen maximalija: Marhabőrök: taipbelsőbőr nyak- és hasrészekből 3 milliméter vastagságig kgr.-kent 11 kor., felsőbőr 2-5 milliméterrel vastagabb barna kgr.-kent 17 kor., fekete 16 kor. — Lobőr: taipbelsőbőr nyakrészek, tükörreszek, kraponok, egész és félbőrök kgr.-kent 12 kor. — Borjubőrök: barna fenymázos, fekete vagy hibátlan barkáju sima fekete borjubőr: tisztán cserkereggyel, cserző kivatol nélkül cserevez darabonként, negyed kgr.-nál könnyebb kgr.-kent 23 kor., darabonként, negyed kgr.-nál nehezebb kgr.-kent, az előbbi módon kikészítve 23 kor. 50 fill. Másféleképpen cserevez darabonként, negyed kgr.-nál könnyebb kgr.-kent 22 kor., darabonként, negyed kgr.-nál nehezebb kgr.-kent, előbbi módon kikészítve 22 kor. 50 fill. — Ragasztott, hasított lapok és abból készült taipak: Hasított bőrből készült ragasztott, impregnált, sajtolt, talpalási célra alkalmas lapok, táblák kgr.-kent 12 kor. Ilyen bőrből készített, kivagott taipak kgr.-kent 16 kor.

— **A felmentett penzintezési tisztviselők.** A hadvezetőség rendelkezése folytán már csaknem egy éve folyamatosan van a katonai felügyelet alatt álló vallalások felmentett alkalmazottainak fokozatos bevonultatása nélkülözhetetlen esetén. A hadvezetőség rendelkezése folytán a felmentések hasonló revizióját legközelebb a felmentett penzintezési tisztviselőkké szemben fogják megejteti. Ennek méltányos előkészítése céljából a pénzügyminiszter a kereskedelmi és iparkamarákat felszólította arra, hogy a kerületükben levő penzintezetteknek a katonai szolgálat alól felmentett tisztviselőit írják össze nev szerint, feltüntetve mindégynékné korát, alkalmaztatásának idejét, munkakörét és mai nélkülözhetetlenséget, illetve nélkülözhetetlenségét, valamint esetleges megtörtént katonai kiképeztetését és katonai rangját is.

— **Üzleti levelezőlap.** A kereskedők egyesülete kifogásolta, hogy a kormány az üzleti levelezőlapok portóját 10 fillérben alapította meg, míg a közönséges levelezőlapra 8 filleres bélyeget rendel. Az anomalia azért is feltűnő volt, mert a kormány annak a levelezőlapnak a portóját tette drágábbá, amelyhez a papíros maga a kereskedő adja. Most azonban a kormány maga is beáttá a rendelet aránytalan intézkedését s akként rendelkezett, hogy a kereskedők részére külön levelezőlapokat adjanak ki iverkben s azokra könnyűszerrel lehet szöveget is rányomatni. Az üzleti levelezőlapok papírja ezenfelül még vékonyabb is lesz, mint a rendes levelezőlapoké.

— **Eladó ház.** Hajnal-utca 17. szám alatt 5 szobából, 3 konyha és 2 pincéből álló lakás azonnal eladó.

Használjunk hadisegély-bélyeget!

A hadifogoly munkások munkapótléka.

A hadifogoly munkapótlékainak kifizetése és azok kisebb szükségleteinek beszerzése ügyében kétségek merültek fel.

A közös hadügyminiszter tehát kiegészítésül a következőket rendelte el:

1. A munkapótlék a hadifogolyoknak csak oly napokra jár, amelyeken dolgozik.

A munkapótlékoknak vasár- és ünnepnapokra, illetve vallási szünnapokra való kifizetése kérdésében felmerült ellentmondó felelősségek azon az alapon talajjal méltányos magyarázatokat, hogy a hazai munkás is csak azokért a napokért kap fizetést, amely napokon ő tényleg dolgozik és vasár- és ünnepnapon szükségleteit abból a penzből kell fedeznie, melyet munkanapokon keresett.

Ilyen napokon teljesített külön munkának díjazásáról gondoskodás történt, amennyiben 12 órai munkaért legkevesebb 72 fillér kezhez fizetendő pottek jár, ellenben hétköznapokon legfeljebb 50 fillér jár.

A munkapótlék kifizetéséről szóló mondat: „a pótlékok kifizetése naponta történik” úgy magyarázandó, hogy a kifizetés ne herenként és tíz naponként, hanem mindig a teljesített napi munka után minden munkanapon történjék.

A munkapótlék kifizetése azonban állami és közmunkáknál minden vasárnap, a lefolyt hetre utólagosan is eszközölhető, ha a körülmények ezt úgy kívánják.

2. Ha a munkaadó hibájából munkaszünet áll be, úgy az ő dolga lesz gondoskodni, hogy a hadifogolyokat rövidebb vagy részleges munkaszünetek aikalmaival más munkával foglalkoztassa és őket ezért megfelelően díjazza.

Ha azonban a munkaszünet előreláthatólag hosszabb ideig tart, úgy a hadifogolyok másnemű foglalkoztatásuk céljából Magyarországon a hadifogoly munkabizottságoknak rendelkezésére bocsátandók.

3. Munkabeszüntetéseknel, melyek elemi csapások vagy más egyéb okokból a munkaadó hibája nélkül előállanak, (árviz, tűzkár stb.) a munkaadó kötelessége a hadifogolyokat másképp megfelelően foglalkoztatni és ezért őket megfelelő munkadíjban részesíteni, mert ellenkező esetben a hadifogolyok, különösen hosszabb munkaszüneteknél, a hadifogoly munkabizottságok rendelkezésére bocsátandók.

4. A munkaadónál levő, nem dolgozó, könnyebben beteg és gyöngékedő hadifogolyoknak nem jár munkapótlék.

5. Minden oly esetben, amikor a munkapótlék ki nem fizetetik, a munkaadó köteles a hadifogolyok kisebb szükségleteiről akként gondoskodni, hogy fejtenk és naponként 6 fillért engedélyez és ezen pénzek felhasználásáról jegyzéket vezet.

Állami- és közmunkáknál a hadifogolyok apróbb szükségleteiről úgy, mint eddig, a hadikormány gondoskodik.

Általában még felemlítendő, hogy a munkapótlék beszüntetését csak óvatossággal alkalmazzuk, mivel a hadifogolyok munkájára utalt munkaadó a tapasztalat szerint a hadifogolyok jóindulatú kezelésénél a legjobban jár.

Megjegyzni a miniszter, hogy az akkord munka rendszerre az eddig tett tapasztalatok szerint igen jó eredményekkel járt.

A szőlőmag, mint kávépótlék.

Ausztriában az állam a szőlőmagot lefoglalta olajgyártásra, a mi szőlősgazdáink pedig mint kávéhelyettesítőt értékesítik.

A kávé tudvalevőleg koffein nevű mérget tartalmaz, mely nemcsak izgat, hanem az ember idegeit is, lassan bár, de biztosan megtámadja és szétrombolja, hasonló módon, mint az alkohol. Legtöbb emberről a látó- és hallószerveket gyengíti. A kávé emellett méregdrága, különösen most.

A szőlőmagról tudományosan is be van bizonyítva, hogy vér tisztító hatása, különösen gyermekeknek valóságos orvosság. Francia orvosok állítása szerint a szőlőmag élvezete a csecsemő-

kortól kezdve valósággal nemzetmentő, mert anélkül az elhatalmasodott skrofulától a nép végkép elkorcsosodott volna.

A szőlőmag-kávé: 1. gyógyhatású, 2. tápláló, 3. az idegeket nem támadó, 4. olcsó.

A szőlőmag a növényi sejteken kívül fehérnyét, ásványi anyagokat, nagyobb mennyiségű cseresavat és zsíros olajat tartalmaz.

Hogyan gyűjtsük össze a magvakat? A törkölyt, amint azt a sajtóból kiszedjük, szétmorzsoljuk és belőle megfelelő szitán a magvakat kirostáljuk, még pedig mindjárt valamely vizes edénybe, amelyben az áthullott magvakat a rájuk tapadt kevés kocsányrészekről tenyerünk közt megmosogatjuk, azután szellős helyen zsákvázasra szétterítjük kiszáradás céljából. A réteg ne legyen vastag és naponként keveressük át, így a megpenészedéstől megóvjuk.

Ha a magvak már szárazak, akkor kézzel szétválogatjuk. A tiszta magot megpörköljük épen úgy, mint a bakkávét, csupán azzal a különbséggel, hogy sokkal rövidebb ideig tartjuk a tűzön, mert a szőlőmag kicsiny. Pörkölés után tányérba tesszük, kevés porcukorral behintjük, másik tányérral befedjük, jól összerázzuk és lefödve hagyjuk kihűlni.

Kihűlés után kávéőrőln megdaráljuk és tetszés szerinti mennyiséget főzünk belőle. Csiszerű a szőlőmaghoz pirított árpat, ugynevezett Kneipp-kávét és kevés Frank-pótkávét adni.

A szőlőmag-kávé nagyon kellemes, zamatos és egészséges. Azok, akik erős kávéhoz vannak szokva, eleinte gyengének fogják találni, mert nem izgat, nem mérges, de néhány nap múlva már megkedvelik.

A szőlősgazda a szőlő mellékterményeként értékesítheti a szőlőmagot, mely kereskedelmi cikket is képezhet oly vidékre, hol szőlő nincs, vagy azoknak, kiknek szőlőjük nincs.

A száraz szőlőmagért lehet, hogy kilogrammonként egy koronát is megadnak, tehát méter-mázsáját 100 koronáért lehetne értékesíteni.

A baromfi nagyon szívesen kaparász a törkölyben, galambok is szívesen fogyasztják a szőlőmagot; sertéseknel daráiva jól értékesíthető; fejősteneknek adagolva, a tej zsírtartalma emelkedik.

Mindezekelő azt látjuk, hogy a szőlőmag felhasználása nagyon sokoldalú.

Franciaországban már régóta különféle módon használják a szőlőmagot. Németországban az utóbbi években kezdett használata elterjedni.

(Tapolcai Lapok.)

Veszprém rend. tan. város polgármesterétől.

Hirdetések.

I.

Közhirre teszem, hogy Veszprém vármegye alispánja 22477—1916. számú körrendeletével a sertésbus és készítményeinek és a szalonna-féléknek legmagasabb árát a mézárós és hentessel, mint termelővel szemben a következőkben állapította meg:

	kilogrammonként:
eisörendű sertésbus	8 K — fill.
másodrendű sertésbus	8 „ — „
friss szalonna bőrrel	10 „ — „
friss szalonna bőr nélkül	10 „ 40 „
friss hasa-szalonna	8 „ — „
szalonna sózott	— „ — „
szalonna füstölt	12 „ — „
szalonna paprikás	12 „ — „
szalonna főzött	12 „ — „
olvasztott disznózsir	12 „ — „
háj és egyéb olvasztott zsír	12 „ — „
kolbász nyers	9 „ — „
kolbász füstölt	16 „ — „
disznósajt (közönséges)	12 „ — „
disznósajt (finomabb)	12 „ — „
tőpörnyő	8 „ — „
tűdő, szív, nyelv együtt	6 „ — „
máj	4 „ — „
egy sertés vese és velője	2 „ — „

II.

A városi tanács a városi hentesüzletben árusított sertésus és szalonnafélék: eladási árát folyó évi október hó 16-tól kezdve a következőképpen állapította meg:

	kilogrammonként:
elsőrendű sertésus	6 K 80 fill.
másodrendű sertésus	6 " 40 "
friss szalonna bőrrel	8 " 60 "
hasa-szalonna	8 " " "
háj	10 " " "
tüdő, sziv, nyelv együtt	6 " " "
máj	4 " " "
egy sertés vese és velője	2 " " "

III.

Veszprém vármegye alispánjának 22193/916. sz. rendelete szerint a földművelésügyi miniszter ur által közszükségleti célokra leendő tengeriből Veszprém városra legalábbis 500 mm. tengeri esik és ezen mennyiség beszolgáltatandó lesz.

Ennek alapján a rekvirálendő mennyiség egyéni kivetésének befejeztéig a tengeri adásvétele és elszállítása a város egész területén tilos.

Az, hogy az adás-vétel a fenti határidőn túl is engedélyhez köthessék-e, később lesz megállapítva. A 3172—916. M. E. sz. rendelet 14. szakaszában körülírt bejelentés határideje f. évi október hó 20-ában állapított meg.

Ennélfogva a termelő köteles tengeri készletét a polgármesteri hivatalnál bejelenteni, vagy feltárni és készletének, a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részéből a hatóság által megállapítandó mennyiséget közszükségleti célokra átengedni.

Az 1916. évi termésből vásárolt és átvett tengeri készletet köteles a vásárló október 20-ig a polgármesteri hivatalnál bejelenteni és a szükséges adatok közléseivel a vásárolt tengerivel fedező szükséglet megállapítását kéri. A szükséglet megállapításáig a vásárló készletét csak a saját céljaira használhatja, azt azonban el nem idegenítheti és arra másnak jogot nem engedhet.

Veszprém, 1916. október hó 16-án.

Dr. Komjáthy László,
polgármester.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesítem m. t. Hölgyrendelőimet, hogy f. évi november 1-től

Női Divattermemet elegáns

próbaterrimmel egybekötve Kossuth Lajos-utca 12.

szám alá helyezem át. Egyben tisztelettel tudatom, hogy raktáron vannak kék és fekete kosztüm,

télikabát szövetek,

selyembélés, gombok, gyapju vaterlín. Méltóztassanak idejekorán, míg a készlet tart, a szükséges ruhaneműeket megrendelni. A legelegánsabb és finom izlésű kosztümök, felöltők, szép télikabátok, utiruhák kizárólag nálam készülnek. Szíves megrendelésüket várva tisztelettel

PAÁL LAJOS

női szabó,
volt budapesti elsőrendű szabász.

— Egy jó karban levő kereszt-huros rövid zongorát keresek. Cimem megtudható a kiadóhivatalban.

KRONDORFI

természetes savanyúvíz

bor, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár: REININGER DEZSÓ, Veszprém.

A háboru krónikája.

Október 15. Minthogy a tenger melléki harcvonalon a tegnapi nap is csöndesebben telt el, az október 11-iki harcokkal a olaszok nyolcadik nagy támadása visszavertnek tekinthető. — Erdély délkeleti és keleti határterületeinek megtisztítása gyorsan halad előre. Csapataink mindenfelé, főleg a gyergyói hegységben, a legkülönbözőbb román kötelekekhez tartozó szétugrasztott katonák egész osztagait fogják el. — A Somme-csata tovább tart. A Sommetől északra az ellenség megismételte támadását, amely azonban a németek zárótüzeiben kudarcot vallott. A Morvától egész a Bouchavesnestől délre levő vidékig húzódó vonalról előretörő támadások csaknem mindenütt súlyos károkra vezettek, amelyben a francia gyalogság mindenütt vereséget szenvedett. — Volhyniában tegnap igen élelnek harci tevékenység volt. — A Cerna-hajásban megfúszultak az ismételt, éjjel is folytatott szerb támadások.

Október 16. Hatszegtől délre csapataink a határgerincet elkeseredett harcban teljes kiterjedésben megvédték. Erdély keleti határterületén még csak a Gyergyó-hegységben kell egy keskeny földsváot az ellenségtől megtisztítani. — Kirilubától keletre csapataink meglepő előretöréssel teret nyertek és 3 orosz tiszteit, 443 főnyi legénységet elfogunk és 1 géppuskát zsákmányoltunk. Volhyniában az oroszok harci tevékenysége újra fokozódott. — Görz környékén az olaszok ma reggel megtámadták állásaikat a Sobertől keletre levő magaslatocon. Ez az előretörés összeomlott. — A Somme mindket oldalán erős tüzérségi harc volt, amely az Ancren túl északra is kiterjeszkedett. A franciák Barleux és Ablaincourt között támadtak. A németek visszaverték őket. A Maastól keletre időnként erős tüzérségi tűz volt.

Október 17. A Dornavatról délre az oroszokat a Neagra-partokon át vetettük vissza, a mely alkalommal 1 tiszteit és 217 főnyi legénységet elfogunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. Kirilubában a legutóbbi harcokban 5 tiszteit, 1097 főnyi legénységet és 5 géppuskát, a Smotrecen pedig 3 tiszteit és 381 főnyi legénységet szállítottunk be. Az oroszok ellentámadásai tegnap mindkét szakaszon megfúszultak. — A helyzet a magyar-román határ mentén nem változott. — Az olasz harctéren a Söber mellett lefolyt ütközetekben csapataink elfogtak 2 tiszteit és 212 főnyi legénységet és 3 géppuskát zsákmányoltak. — A Somme csataterületén a kölcsönös élénk tüzérségi tevékenység egész napon át tartott. Az Argonokban tüzérségi tűz időnként a Maas mindkét partján föléledt.

Október 18. Az oroszokat Dornavatra vidékén újabb kudarc érte. Volhyniában nagy ellenséges támadások vannak, de minden támadást az oroszok óriási veszteségével visszaverjük. — A Nagyszebenitől és Brassótól délre levő határterületen a harci helyzet változatlan maradt. A gyergyói hegységben a románok ellenállása tovább tart. — Dobrudzsában nincs újság. — A nyugati harcvonal sok helyén élénk járőr- és tüzérségi tevékenység volt. Rupprecht trónörökös hadseregcsoportjánál a Somme mindkét oldalán a német állások egész napon át erős tüzérségi tűz alatt állottak. Német harci repülőök leütöttek hat ellenséges repülőgépet, ezek közül hármat az ellenséges vonalak mögött. — Az Argonok és a Maas területén a tüzérségi harc helyenként élénk volt. — Az olasz- és a délkeleti harctéren nem történt különös esemény.

Október 19. Csapataink Kirilubától keletre több orosz támadást vertek vissza. Boisow-csől északra a Narajowkanál bajor csapatok hatalmukba kerítették egy erős orosz támaszpontot, mely alkalommal elfogtak 2 tiszteit, 350 főnyi legénységet és 12 géppuskát zsákmányoltak. — A magyar-román határ mentén sem volt lényeges változás. — Tegnap este az olasz jelentékeny

erővel támadta a Monte Teston, a Roite-hegyháton és a Pasubio-csucsától északra levő állásainkat. A bátor védők véresen visszaverték ezt az előretörést. — A tüzérségi harc széles szakaszokban, főleg a Sommetől északra jelentékeny hevességet ért el. Le Sars és Gueudcourt között az angolok, este pedig a franciák támadást indítottak. Súlyba az ellenség benyomult. Itt a harc még tart.

Október 20. Az erdélyrészi délkeleti és keleti határon a harc tovább folyik. — Terstyánszky vezérezredes hadseregénél orosz testőrsoztagok előretöréseit visszavertük és a Stochod felső folyásánál néhány ellenséges árkot elfoglaltunk. — A Pasubio területén a harc fokozott élkedéssel folyt meg. Az alpinikkel megerősített Liguria-dandár a csucsától északra megtámadta állásainkat. Az ellenségnek sikerült legelső vonalainkba behatolnia, de ellentámadásunkkal valamennyi állást visszafoglaltuk, elfogunk egy zászlóaljparancsnokot 10 tiszteit és 153 főnyi legénységet és 2 géppuskát zsákmányoltunk. — A Sommetől északra tegnap újra sikeres nagy harci nap volt. Le Sars és Morval között nehéz küzdelemben megfúszították a németek az angolok újabb áttörő kísérletét.

!! Nagy megtakarítás !! üzleteknek, gyáraknak, mal- moknak és gazdaságoknak.

A létező legjobb és legtartósabb

● PAPIRSPÁRGÁT ●

Csomagolásra 2, 2 1/2, 3 és 4 mm. vastagságban gkgént K 3.50, 100 kg. K 340.—

Postacsomagokhoz gkrként K 4.20, 100 kg. K 400.—

Szülőközhöz (2 és 2 1/2 mm.) gkgént K 3.50, 100 kg. K 340.

Zsákszinegnek 4 mm.-teresből vágva és kötegelve gkgént K 3.60, 100 kg. K 350.— árban szállítja pécsi raktáraiból utánvétellel a

Pécsi Kereskedelmi és Ipar- bank R.T. áruosztálya Pees.

5 kgnál kevesebb nem küldhető.

Papirkötelek.

Elismerő nyilatkozatok.

Nagyobb rendelésnél engedmény.

Anyakönyvi kivonat.

— 1916. szeptember 28-tól 1916. október 19-ig. —

Születés.

Kiss Sándor bányatisztviselő és Németh Terézia leánya Adrienne Ilona ref. — Pilcsik István asztalossegéd és Fejes Mária leánya Mária r. kath. — Hideghéti Lajos cipésziparos és Bártl Anna fia Lajos Károly r. kath. — Steierlein Erzsébet özv. napszámosnő fia Károly r. kath. — Hoffmann Károly csizmadaiparos és Stirczky Anna fia László r. kath. — Végh Károly bányász és Juhász Mária leánya Erzsébet ref. — Fischmann Gyula kereskedelmi utazó és Róth Janka fia Alajos Farkas izr. — Jung Adám kisbirtokos és Schmidt Magdolna fia József r. kath.

Házaság.

Horváth Sándor r. kath. 9 hónapos. — Öri Ilona r. kath. 11 hónapos. — Kleinstein Lajos rongyszedő izr. 61 éves. Henn János földmives r. kath. 32 éves. — Blaskó József r. kath. 1 hónapos. — Czifrik Margit r. kath. 4 hónapos. — Özv. Weiner Lajosné Manheim Czeczilia maganzó izr. 76 éves. — Salamon Erzsébet r. kath. 5 hónapos. — Székely Mária r. k. 2 éves.

Házasság.

Az elmúlt héten nem kötötték.

Használjunk hadisegély-bélyeget!

Fogászati műterem

Veszprém, Rákóczi-tér 22. sz. Telefon 49. Inter-urban

Wellner Gyula

régi jóhírű fogászati műterme.
Rendelkezésre áll az összes fogászatba vágó műveletekre.

Foghuzás, foglömés,
műfogak, fogsorok.

A szájpadiás nélküli műfogak
specialis készítője.

Számtalan elismerő levél.

Tanítóknak kedvezmény.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Veszprémben

állandó betétek után

4¹/₂ %

kamatot fizet, s az intézet fizeti
a tőkekamat-adót is.

Bakos Kálmán

csemege-, fűszer-, bor- és gyarmataru-
kereskedő, ásványvíz nagy raktára

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

Nagy választék

hazai és különleges
Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

Konzervek

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadlak

Vidéki rendelések azonnal el lesznek intézve

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. ORGONÁK átalakítását és hangolását jutányos áron számítom. Iskolák részére HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben készítek. ZONGORÁK javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalban.

Alapított 1894-ben

Villanyerőre berendezve

Egyházmegyei Könyvnyomda

Készít a legrövidebb idő alatt és raktáron tart:

a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig minden néven nevezendő

KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT

ugymint: röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, árjegyzékek, körlevelek, hirdetések, falragaszok, évi jelentések, mérlegek, kimutatások, gyászlapok, rovatelti táblázatok, névjegyek, meghívók, eljegyzési és esküvői tudósítások, számlák, címkék, stb. stb., jutányos áron számítva.

plébánia-hivatalok és laklak részére
szükséges mindenféle

HIVATALOS NYOMTATVÁNYT

melyek tetőzés szerint fűzve vagy beköttve szállíthatnak. Hivatalos levélpapírok és borítékok, okmányborítékok mindenféle alakban és színben. Egy és négyvonalas csinos vizsgalapok, tel. táblázatnyi mennyi éjben. — Kaphatók a legjobb minőségű fehér írópapírral, ugyiszintén fogalmazópapírok.

Postal megrendelések azonnal elintéztetnek.

Telefon 61

Veszprémben

Telefon 61